

.....
Pieczętka zakładu pracy

DOKUMENTACJA

OCENY RYZYKA ZAWODOWEGO DLA STANOWISKA

Sprzątaczką w Szkole Podstawowej nr 1 w Proszowicach

Ocenę ryzyka zawodowego przeprowadzono w dniach:	Grudzień 2018r.
Ocenę ryzyka zawodowego przeprowadził zespół: <i>Imię i Nazwisko</i>
 <i>Imię i Nazwisko</i>
ZATWIERDZIŁ <i>Imię i Nazwisko</i>

Charakterystyka Metody PN-N-18002

Ocena ryzyka zawodowego to uważne przyjrzenie się przebiegowi wykonywania pracy oraz miejscu i warunkom jej wykonywania, a następnie ustalenie i zapisanie, jakie czynniki (np. narzędzia, urządzenia, substancje chemiczne, hałas lub inne czynniki środowiska pracy) mogą mieć niekorzystny wpływ na bezpieczeństwo i zdrowie pracownika zatrudnionego na tym stanowisku. Następnym krokiem jest oszacowanie i stwierdzenie, czy ryzyko na ocenianym stanowisku pracy związane z dostrzeżonymi niekorzystnymi czynnikami jest dopuszczalne lub niedopuszczalne.

Możemy przyjąć, że ryzyko jest dopuszczalne wówczas, gdy zastosowano wystarczające środki chroniące pracownika przed oddziaływaniem czynników niekorzystnych. W przeciwnym wypadku ryzyko będzie niedopuszczalne i wówczas należy spowodować zastosowanie dodatkowych, skutecznych środków ochrony.

Jedną z popularniejszych metod oceny ryzyka zawodowego jest przeprowadzana w oparciu o wspomnianą wyżej serię Polskich Norm o numeracji 18000.

Chodzi o normy:

- PN-N-18001:2004 Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Wymagania.
- PN-N-18004:2001 Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Wytyczne.
- PN-N-18002:2011 Systemy zarządzania bezpieczeństwem i higieną pracy. Ogólne wytyczne do oceny ryzyka zawodowego.
- Uzupełniające zastosowanie ma norma PN-EN ISO 14121-1:2008 Maszyny. Bezpieczeństwo. Zasady oceny ryzyka.

Przy ocenie ryzyka związanego z oddziaływaniem czynników mierzalnych, tzn. takich których wielkość oddziaływania można odnieść do określonych w normach lub przepisach wartości, można zastosować trójstopniową lub pięciostopniową skalę ryzyka.

W PN-N-18002 podano algorytm na określenie ryzyka zawodowego w trójstopniowej skali ryzyka, dotyczy on NDN oraz NDS i NDSch czynników szkodliwych. Jeżeli w zakładzie pracy zmierzono NDS-y i NDN-y, powinno się stosować właśnie tę metodę.

W tej procedurze proces oceny ryzyka poddaje się iteracji, czyli krokowemu, przybliżającemu powtarzaniu badania. Zagrożenie ustalone w wyniku badania powinno być usunięte bądź ograniczone poprzez dobór odpowiednich środków ochrony.

Ocena ryzyka zawodowego za pomocą matrycy ryzyka - wg normy PN-N-18002

Przedstawiona w normie PN-N-18002 matrycowa metoda oceny ryzyka jest metodą przeznaczoną do jakościowego oszacowania ryzyka zawodowego. W metodzie szacuje się parametry ryzyka, którymi są możliwe spowodowane zdarzeniem ciężkości następstw (skutki) oraz prawdopodobieństwo, z jakim następstwa te mogą wystąpić. Wartościowanie ryzyka przeprowadzane jest przez odczytanie jego wartości z matrycy.

Szacowanie ciężkości następstw i prawdopodobieństwa następstw odbywa się w skali trójstopniowej dla każdego zidentyfikowanego zagrożenia. Charakterystykę wartości parametrów ryzyka przedstawiono w tabelach szacowanie ciężkości następstw oraz szacowanie prawdopodobieństwa następstw.

SZACOWANIE CIĘŻKOŚCI NASTĘPSTW	
Następstwa	Charakterystyka
O małej szkodliwości	Urazy i choroby, które nie powodują długotrwałych dolegliwości i absencji w pracy; są to: czasowe pogorszenie stanu zdrowia, takie jak niewielkie stłuczenia i zranienia, podrażnienie oczu, objawy niewielkiego zatrucia, bóle głowy itp.
O średniej szkodliwości	Urazy i choroby, które powodują niewielkie, ale długotrwałe lub nawracające okresowo dolegliwości i są związane z okresami absencji; są to np. zranienia, oparzenia drugiego stopnia na niewielkiej powierzchni ciała, alergię skórne, nieskomplikowane złamania, zespoły przeciążeniowe układu mięśniowo-szkieletowego (np. zapalenie ścięgna) itp.
O dużej szkodliwości	Urazy i choroby, które powodują ciężkie i stałe dolegliwości i/lub śmierć; są to np. oparzenia trzeciego stopnia, oparzenia drugiego stopnia na dużej powierzchni ciała, amputacje, skomplikowane złamania z następową dysfunkcją, choroby nowotworowe, toksyczne uszkodzenia narządów wewnętrznych i układu nerwowego w wyniku narażenia na czynniki chemiczne, zespół wibracyjny, zawodowe uszkodzenia słuchu, astma, zaćma itp.

SZACOWANIE PRAWDOPODOBIENSTWA NASTĘPSTW	
Prawdopodobieństwo	Charakterystyka
Mało prawdopodobne	Następstwa zagrożeń, które nie powinny wystąpić podczas całego okresu aktywności zawodowej pracownika.
Prawdopodobne	Następstwa zagrożeń, które mogą wystąpić nie więcej niż kilkakrotnie podczas okresu aktywności zawodowej pracownika.
Wysoce prawdopodobne	Następstwa zagrożeń, które mogą wystąpić wielokrotnie podczas okresu aktywności zawodowej pracownika.

Po oszacowaniu parametrów ryzyko wartościowane jest z matrycy ryzyka w skali trójstopniowej – tabela poniżej:

Wartościowanie ryzyka w skali trójstopniowej (PN-N-18002)			
Prawdopodobieństwo	Ciężkość następstw		
	Mała	Średnia	Duża
Mało prawdopodobne	Małe 1	Małe 1	Średnie 2
Prawdopodobne	Małe 1	Średnie 2	Duże 3
Wysoce prawdopodobne	Średnie 2	Duże 3	Duże 3

Norma zaleca również - w zależności od poziomu wartościowania ryzyka - podjęcie niezbędnych działań profilaktycznych zgodnie z tabelą:

Działania profilaktyczne dla wartościowania ryzyka w skali trójstopniowej		
Ryzyko	Wartościowanie ryzyka	Działania profilaktyczne
Duże	Niedopuszczalne	Jeżeli ryzyko zawodowe jest związane z już wykonywaną pracą, to działania w celu jego zmniejszenia trzeba podjąć natychmiast, np. przez zastosowanie środków ochronnych. Planowana praca nie może być rozpoczęta do czasu zmniejszenia ryzyka zawodowego do poziomu dopuszczalnego.
Średnie	Dopuszczalne	Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego.
Małe		Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie.

Przykład:

Ryzyko związane z wibracjami

Pracownik narażony jest na drgania przenoszone od zagęszczarki płytowej.

Ciężkość następstw: duża - choroba wibracyjna.

Prawdopodobieństwo następstw: prawdopodobne - w okresie 10 lat u pracowników wystąpiła choroba wibracyjna.

Ryzyko: duże.

Opis dla stanowiska pracy

WYMAGANIA	WYSZCZEGÓLNIENIE
Rodzaj i charakter wykonywanej pracy (opis technologii lub rodzaju produkcji)	Sprzątaczką w Szkole Podstawowej nr 1 w Proszowicach odpowiada za utrzymanie w należytej czystości wszystkich pomieszczeń biurowych, klas, pracowni oraz sali gimnastycznej i pozostałych pomieszczeń znajdujących się w szkole (znajdującego się tam wyposażenia i sprzętu) oraz za utrzymanie porządku przed budynkiem szkoły.
Podstawowe czynności, sposób i czas ich wykonywania	<ul style="list-style-type: none"> – sprząkanie wszystkich pomieszczeń znajdujących się w szkole oraz terenu przed budynkiem ; – odkurzanie podłóg w pomieszczeniach; – ścieranie kurzu z mebli biurowych, parapetów, sprzętów i urządzeń biurowych; – utrzymywanie w czystości pomieszczeń higieniczno-sanitarnych oraz toalet z umywalkami między innymi poprzez dbałość o ogólny wygląd pomieszczeń oraz mycie posadzek i ścian, mycie i dezynfekcja urządzeń sanitarnych i armatury; – wyposażanie pomieszczeń sanitarnych w niezbędne środki higieny; – usuwanie zgromadzonych odpadków i opróżnianie koszy na śmieci; – okresowe mycie okien; – używanie narzędzi i środków czystości (myjących i dezynfekujących) zgodnie z ich przeznaczeniem oraz sposobem stosowania; – dbanie o powierzone narzędzia do pracy poprzez odpowiednie ich czyszczenie i przechowywanie. – pomoc przy utrzymaniu dyscypliny/zapewnianiu przestrzegania regulaminów instytucji przez użytkowników placówki; – bieżące i okresowe sprząkanie pomieszczeń, w tym m.in.: wietrzenie pomieszczeń, podlewanie kwiatów, wynoszenie śmieci, wymienianie worków w koszach na śmieci; – dbanie o estetyczny wygląd pomieszczeń; – otwieranie sal i pomieszczeń w placówce, a po zakończonej pracy zamykanie okien, drzwi wszystkich pomieszczeń oraz odnoszenie kluczy na portiernię/recepcję; – informowanie przełożonych o wszelkiego rodzaju zauważonych uszkodzeniach sprzętu i instalacji; – współpracowanie z personelem placówki; – organizowanie stanowiska pracy oraz prowadzenie prac zgodnie z przepisami BHP, ochrony przeciwpożarowej oraz ochrony środowiska.
Elementy wyposażenia jak, np.: maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia pracy, itp.	Miotła, mop, wiadro, gąbka, ściągaczka do wody, ścierka, grabie, odkurzacz, drabina, konewka.
Obowiązkowe instrukcje: obsługi maszyn i urządzeń technicznych, postępowania z materiałami niebezpiecznymi	<ul style="list-style-type: none"> – Instrukcja udzielania pierwszej pomocy; – Instrukcja postępowania na wypadek powstania pożaru; – Instrukcja bhp przy obsłudze wykorzystywanych urządzeń technicznych i narzędzi.
Stosowane materiały podczas wykonywania pracy	Środki dezynfekujące i czyszczące np. płyny do mycia i czyszczenia okien, stolarki okiennej, podłóg, ścian itp., worki na śmieci.
Strefy zagrożenia	Strefa zagrożenia upadkiem z wysokości.
Środki ochrony pracy	Odzież i obuwie robocze oraz rękawice ochronne.
Wypadki i choroby zawodowe	-

(rok zdarzenia i przyczyny wypadku)	
Inne	-
Miejsce usytuowania stanowiska	Pomieszczenia znajdujące się w budynku oraz teren przed budynkiem.

Wymagania dla stanowiska pracy

WYSZCZEGÓLNIENIE	WYMAGANIA	TAK	NIE	N/D
Szkolenia BHP	Szkolenie wstępne bhp (instruktaż ogólny)	V		
	Szkolenie wstępne bhp (instruktaż stanowiskowy)	V		
	Szkolenie okresowe bhp	V		
Badania lekarskie	Wstępne	V		
	Okresowe	V		
	Specjalistyczne (np. wysokościowe, sanitarno-epidemiologiczne, itp.)	V		
Badania psychologiczne	Wstępne	V		V
	Okresowe	V		V
Pomieszczenie pracy	Wysokość	V		
	Podłoga	V		
	Oświetlenie naturalne	V		
	Oświetlenie sztuczne	V		
	Wentylacja naturalna	V		
	Wentylacja mechaniczna	V		
	Temperatura	V		
	Pomiary elektryczne ochrony przeciwporażeniowej	V		
Stanowisko pracy	Kubatura	V		
	Powierzchnia robocza	V		
	Szerokość przejść pomiędzy stanowiskami (maszynami)	V		
	Drogi transportowe	V		
	Pomiary czynników szkodliwych środowiska pracy	V		
Poziom przygotowania zawodowego	Wymagany wiek (osoba pełnoletnia)	V		
	Wymagane wykształcenie kierunkowe lub przygotowanie zawodowe	V		V
	Wymagane uprawnienia do pracy na stanowisku	V		V
Organizacja pracy	Instrukcja stanowiskowa lub karta stanowiska pracy	V		
	Wyznaczenie i oznakowanie stref niebezpiecznych	V		
	Karty charakterystyk dla niebezpiecznych substancji chemicznych	V		
	Dopuszczenie przez jednostki nadzoru stanowiska pracy lub wyposażenia	V		V
Maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia pracy	Minimalne wymagania w zakresie bhp	V		
	Zasadnicze wymagania w zakresie bhp	V		
Środki ochrony indywidualnej	Zasadnicze wymagania	V		

Identyfikacja zagrożeń na stanowisku pracy

PODSTAWOWE ZAGROŻENIA WYSTĘPUJĄCE NA STANOWISKU PRACY	CHARAKTERYSTYKA I WIELKOŚĆ ZAGROŻEŃ	TAK	NIE	CZAS EKSPOZYCJI	ZAGROŻENIA PRZYJĘTE DO POMIARU
Czy w operacji lub czynności towarzyszy możliwość kontaktu z niebezpieczną substancją:					
toksyczną			X		
żrącą	Środki dezynfekujące i czyszczące.	X		Częsta (codzienna)	Substancje niebezpieczne – żrące
drażniącą			X		
uczulającą	Środki dezynfekujące i czyszczące.	X		Częsta (codzienna)	Substancje niebezpieczne – uczulające
rakotwórczą			X		
mutagenną			X		
upośledzającą funkcje rozrodcze			X		
szkodliwą			X		
inną niebezpieczną substancją			X		
Czy w operacji lub czynności towarzyszy możliwość wdychania niebezpiecznych:					
gazów			X		
dymów			X		
par			X		
„złego powietrza” (odory)			X		
Czy w wykonywanej operacji lub czynności towarzyszy:					
hałas			X		
infradźwięki			X		
ultradźwięki			X		
wibracja			X		
promieniowanie elektromagnetyczne			X		
Promieniowanie nadfioletowe, ultrafioletowe, podczerwone			X		
promieniowanie jonizujące			X		
mikroklimat gorący lub zimny			X		
zmiennie warunki atmosferyczne	Wykonywanie prac na wolnym powietrzu (prace przy pieleniu trawników, sprzątaniu liści itp.).	X		Częsta (codzienna)	Zmienne warunki atmosferyczne
zapylenie	.		X		
Czy w wykonywanej operacji lub czynności towarzyszy możliwość niebezpiecznego kontaktu z czynnikami biologicznymi – mikroorganizmami:					
	Laseczka zgorzeli gazowej <i>Clostridium perfringens</i> . Grupa 2.	X		Częsta (codzienna)	Laseczka zgorzeli gazowej <i>Clostridium perfringens</i>
	Laseczka tężca <i>Clostridium tetani</i> . Grupa 2 (T, V).	X		Częsta (codzienna)	Laseczka tężca <i>Clostridium tetani</i>
grzybami	Zakażenie grzybicą <i>Candida albicans</i> . Grupa 2 (A).	X		Częsta (codzienna)	Zakażenie grzybicą <i>Candida albicans</i>
pasożytami			X		
pierwotniakami			X		
wirusami	Wirus grypy (typ A, B, C) – <i>Orthomyxoviridae</i> . Grupa 2 V (c).	X		Częsta (codzienna)	Wirus grypy (typ A, B, C) – <i>Orthomyxoviridae</i>
	Wirus kleszczowego zapalenia mózgu wariant środkowoeuropejski. Grupa 3** (V).	X		Częsta (codzienna)	Wirus kleszczowego zapalenia mózgu wariant środkowoeuropejski
prionami			X		
czynnikami roślinnymi			X		
Czy w wykonywanej operacji lub czynności towarzyszy możliwość niebezpiecznego kontaktu z czynnikami biologicznymi – substancje wytwarzane przez mikroorganizmy:					

toksynami		X			
alergenami	Alergeny wytwarzane przez gatunek roztoczy <i>Dermatophagoidesspp.</i>	X		Częsta (codzienna)	Alergeny wytwarzane przez gatunek roztoczy <i>Dermatophagoidesspp.</i>
Czy praca wymaga wykonywania:					
podnoszenia, przenoszenia lub przesuwania	Prace związane z ręcznym transportem materiałów np. wiadra z wodą, worki ze śmieciami.	X		Częsta (codzienna)	Dynamiczne obciążenie układu ruchu
czynności powtarzających się (monotonia pracy)			X		
czynności w wymuszonej pozycji ciała	Długotrwałe przebywanie w niezmienną pozycji przy wykonywaniu powierzonych prac (np. mycie okien, grabienie itp.).	X		Częsta (codzienna)	Styczne obciążenie układu ruchu
pracy fizycznej o dużym wydatku energetycznym	Prace związane z ręcznym transportem materiałów np. wiadra z wodą, worki ze śmieciami.	X		Częsta (codzienna)	Dynamiczne obciążenie układu ruchu
Czy podczas wykonywanej operacji lub czynności może nastąpić:					
wybuch			X		
pożar	Zaproszenie ognia, zwarcie w instalacji elektrycznej, składowanie materiałów palnych przy grzejnikach lub urządzeniach grzewczych, nieprzestrzeganie zakazu palenia.	X		Częsta (codzienna)	Pożar
porażenie prądem	Naprawa instalacji i urządzeń bez posiadania stosownych uprawnień, użytkowanie niesprawnych urządzeń zasilanych energią elektryczną.	X		Częsta (codzienna)	Porażenie prądem elektrycznym
oparzenie (płomień, gorąca powierzchnia, promienie słoneczne)	Przygotowywanie gorących napojów i posiłków. Kontakt z gorącą powierzchnią silnika urządzeń technicznych (np. odkurzacz).	X		Częsta (codzienna)	Oparzenie termiczne
zaprószenie oczu	Kurz i pył unoszący się w powietrzu podczas zamiatania posadzki, chodników itp.	X		Częsta (codzienna)	Zaprószenie oczu
Czy podczas wykonywanej operacji lub czynności można się uderzyć lub skaleczyć o objekty lub przedmioty:					
nieruchome lub wystające objekty	Zastawione lub wąskie dojścia i przejścia w pomieszczeniach. Wyposażenie pomieszczeń – uderzenia o naroże mebli, kanty niedomkniętych szuflad. Znaczne zagęszczenie sprzętów.	X		Częsta (codzienna)	Uderzenie o nieruchome lub wystające objekty
opuszczane, wyrzucane, poruszające się			X		
spadające	Nieprawidłowo umieszczone lub niezabezpieczone segregatory z dokumentami na regałach w pomieszczeniach biurowych oraz narzędzia i materiały stosowane w procesie pracy, a przechowywane na wysokości.	X		Częsta (codzienna)	Uderzenie przez spadające przedmioty
ostre lub szorstkie krawędzie, powierzchnie, bądź zakłóć	Ostre krawędzie urządzeń oraz materiałów stosowanych w trakcie pracy. Skaleczenie o uszkodzone ramy okienne, pęknięte szyby w oknach, zawartości śmietników itp.	X		Częsta (codzienna)	Skaleczenie przez ostre lub szorstkie krawędzie
Czy podczas wykonywanej operacji lub czynności można:					
najechnanym przez pojazdy maszyny lub urządzenia techniczne	Poruszające się przed budynkiem szkoły pojazdy, maszyny, urządzenia techniczne i pojazdy samochodowe.	X		Częsta (codzienna)	Najechnanie przez maszynę lub urządzenie techniczne
przyniecionym przez pojazdy maszyny lub urządzenia techniczne	Poruszające się przed budynkiem szkoły pojazdy maszyny, urządzenia techniczne i pojazdy samochodowe.	X		Częsta (codzienna)	Przynieciecie przez maszynę lub urządzenie techniczne
Czy podczas wykonywania operacji lub czynności można potknąć się i upaść:					
na ten sam poziom	Poślizgnięcie, potknięcie na śliskiej lub nierównej nawierzchni, bałagan.	X		Częsta (codzienna)	Upadek na tym samym poziomie
na niższy poziom	Posługiwanie się krzesłem lub drabiną podczas mycia okien itp. Śliskie i nierówne powierzchnie schodów.	X		Częsta (codzienna)	Upadek na niższy poziom
Czy istnieje możliwość przecięcia układu ruchu wskutek:					
podnoszenia	Prace związane z ręcznym transportem materiałów np. wiadra z wodą, worki ze śmieciami.	X		Częsta (codzienna)	Dynamiczne obciążenie układu ruchu
opuszczania	Prace związane z ręcznym transportem materiałów np. wiadra z wodą, worki ze śmieciami.	X		Częsta (codzienna)	Dynamiczne obciążenie układu ruchu
popychania lub przesuwania	Prace związane z ręcznym transportem materiałów np. wiadra z wodą, worki ze śmieciami.	X		Częsta (codzienna)	Dynamiczne obciążenie układu ruchu
przenoszenia	Prace związane z ręcznym transportem materiałów np. wiadra z wodą, worki ze śmieciami.	X		Częsta (codzienna)	Dynamiczne obciążenie układu ruchu
Czy istnieje możliwość przecięcia narządu wzroku wskutek:					
pracy z monitorem ekranowym			X		
nieprawidłowego oświetlenia	Niewłaściwe oświetlenie stanowiska pracy.	X		Częsta (codzienna)	Przecięcie narządu wzroku

Czy podczas wykonywanych czynności mogą wystąpić:				
wypadek komunikacyjny			X	
agresja ludzi lub zwierząt			X	
stres			X	
Czy podczas wykonywanych czynności mogą wystąpić inne zagrożenia? (krótki opis zagrożenia)				
inne			X	

**Czynniki biologiczne zakwalifikowane do grupy 3 zagrożenia mogące stanowić ograniczone ryzyko zakażenia dla pracowników, gdyż nie są zazwyczaj zakaźne drogą powietrzną.

Karta pomiaru ryzyka zawodowego

Zagrożenie	Źródło zagrożenia	Przyczyny	Możliwe skutki	Ciężkość następstw	Prawdopodobieństwo zdarzenia	Ryzyko początkowe Skala ryzyka zawodowego [1-3] Dopuszczalne [1-2]	Sposób redukcji ryzyka (środki techniczne, organizacyjne, ludzkie)	ŚOI	Prawdopodobieństwo po redukcji	Ryzyko końcowe Skala ryzyka zawodowego [1-3] Dopuszczalne [1-2]
 Czynniki mogące powodować wypadki										
Pożar	Instalacja elektryczna lub elementy wyposażenia stanowiska pracy, materiały o właściwościach palnych	Zaprószenie ognia, zwarcie w instalacji elektrycznej, składowanie materiałów palnych przy grzejnikach lub urządzeniach grzewczych, nieprzestrzeganie zakazu palenia	Poparzenie termiczne, kalectwo, śmierć	Duża	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego	Techniczne: sprawne gaśnice i urządzenia przeciwpożarowe Organizacyjne: dostępny sprzęt gaśniczy, przestrzeganie instrukcji eksploatacji i zasad w zakresie ochrony przeciwpożarowej, eliminowanie lub ograniczanie oraz oznakowanie stref zagrożenia pożarem, przestrzeganie zakazów w kontakcie z materiałem stwarzającym zagrożenie ppoż. Indywidualne: wzmożona uwaga	NIE	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
Porażenie prądem elektrycznym	Instalacja elektryczna lub maszyny, urządzenia oraz narzędzia zasilane energią elektryczną	Naprawa instalacji i urządzeń bez posiadania stosownych uprawnień, użytkowanie niesprawnych urządzeń zasilanych energią elektryczną	Śmierć lub inne skutki porażenia prądem elektrycznym	Duża	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego	Techniczne: sprawne zabezpieczenia ochrony przeciwporażeniowej, sprawne techniczne urządzenia, maszyny, narzędzia pracy, sprzęt roboczy i zabezpieczenia Organizacyjne: pomiary parametrów instalacji elektrycznej, przestrzeganie instrukcji eksploatacji, procedur i zarządzeń Indywidualne: wzmożona uwaga	NIE	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
Zaprószenie oczu	Pył, kurz, resztki betonu	Kurz i pył unoszący się w powietrzu podczas zamiatania posadzki, chodników itp.	Zapalenie spojówek, podrażnienie oczu	Średnia	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Indywidualne: wzmożona uwaga	NIE	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie

Uderzenie o nieruchome lub wystające obiekty	Wyposażenie obiektu i stanowiska pracy, ciągi komunikacyjne	Zastawione lub wąskie dojścia i przejścia w pomieszczeniach. Wyposażenie pomieszczeń – uderzenia o naroże mebli, kanty niedomkniętych szuflad. Znaczne zagęszczenie sprzętów	Potłuczenia ogólne kończyn górnych i dolnych, siniaki, stłuczenia, zranienia, otarcia	Mała	Prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Organizacyjne: utrzymywanie ładu i porządku na stanowisku pracy, niezastawianie dojeżdż i przejść Indywidualne: wzmożona uwaga	TAK	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
Uderzenie przez spadające przedmioty	Materiały ułożone na wysokości	Nieprawidłowo umieszczone lub niezabezpieczone segregatory z dokumentami na regałach w pomieszczeniach biurowych oraz narzędzia i materiały stosowane w procesie pracy, a przechowywane na wysokości	Potłuczenia ogólne kończyn, siniaki, stłuczenia, zranienia, otarcia, wstrząśnienie mózgu, śmierć	Duża	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego	Techniczne: sprawne technicznie regały oraz ochrony zabezpieczające przed upadkiem przedmiotów z wysokości Organizacyjne: przestrzeganie procedur, instrukcji eksploatacji i zarządzeń, zakaz przebywania i przechodzenie w strefie zagrożenia Indywidualne: wzmożona uwaga	NIE	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
Skaleczenie przez ostre lub szorstkie krawędzie, powierzchnie	Narzędzia pracy, urządzenia i materiały	Ostre krawędzie urządzeń oraz materiałów stosowanych w trakcie pracy. Skaleczenie o uszkodzone ramy okienne, pęknięte szyby w oknach, zawartości śmietników itp.	Skaleczenia, rany cięte, zakucia	Mała	Prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Techniczne: sprawne techniczne narzędzia pracy i zabezpieczenia, osłony elementów ostrych Organizacyjne: przestrzeganie procedur, instrukcji eksploatacji i zarządzeń Indywidualne: wzmożona uwaga	TAK	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
Upadek na tym samym poziomie	Podłoże	Poślizgnięcie, potknięcie na śliskiej lub nierównej nawierzchni, bałagan	Zranienia, stłuczenia, zwichnięcia lub złamania kończyn	Średnia	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Techniczne: nieśliskie i równe powierzchnie na ciągach komunikacyjnych Organizacyjne: ład i porządek w miejscu pracy Indywidualne: wzmożona uwaga	TAK	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
Upadek na niższy poziom	Przebywanie na wyższym poziomie	Posługiwanie się krzesłem lub drabiną podczas mycia okien itp. Śliskie i nierówne powierzchnie schodów	Potłuczenia, złamania, wstrząśnienie mózgu, śmierć	Duża	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego	Techniczne: równe i nieśliskie powierzchnie schodów. Stosowanie drabinki w dobrym stanie technicznym Organizacyjne: ład i porządek w miejscu pracy Indywidualne: wzmożona uwaga	NIE	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
Najechnięcie przez maszynę lub	Poruszające się pojazdy maszyny	Poruszające się przed budynkiem szkoły	Potłuczenia ogólne kończyn,	Duża	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się	Organizacyjne: przestrzeganie procedur,	NIE	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się

urządzenie techniczne	lub urządzenia techniczne	maszyny, urządzenia techniczne i pojazdy samochodowe	siniaki, stłuczenia, zranienia, otarcia, wstrząśnienie mózgu, śmierć			zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego	instrukcji eksploatacji i zarządzeń, zakaz przebywania i przechodzenie w strefie zagrożenia Indywidualne: wzmoczona uwaga			zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
Przygniecenie przez maszynę lub urządzenie techniczne	Poruszające się pojazdy maszyny lub urządzenia techniczne	Poruszające się przed budynkiem szkoły maszyny, urządzenia techniczne i pojazdy samochodowe	Potłuczenia ogólne kończyn, siniaki, stłuczenia, zranienia, otarcia, wstrząśnienie mózgu, śmierć	Duża	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego	Organizacyjne: przestrzeganie procedur, instrukcji eksploatacji i zarządzeń, zakaz przebywania i przechodzenie w strefie zagrożenia Indywidualne: wzmoczona uwaga	NIE	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
	Czynniki fizyczne									
Zmienne warunki atmosferyczne	Zmienne strefy temperaturowe (np. przejście na zewnątrz obiektu lub pomieszczeń o niższej lub wyższej temperaturze)	Wykonywanie prac na wolnym powietrzu (prace przy pielieniu trawników, sprzątaniu liści itp.)	Przegrzanie organizmu lub utrata znacznej ciepłoty ciała, przeziębienia, choroby górnych dróg oddechowych, choroby układu krążenia	Średnia	Prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego	Organizacyjne: odpowiednia odzież dostosowana do warunków temperaturowych, dążenie do zapewnienia małych różnic temperaturowych i zapewnienia komfortu termicznego, napoje odpowiednie do pory roku	TAK	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
Przeciążenie narządu wzroku	Niewłaściwe oświetlenie stanowiska pracy	Brudne oprawy punktów świetlnych i jarzeniówek, niedostateczne oświetlenie spowodowane nie świejącymi źródłami światła	Oslabienie wzroku, bóle oczu, łzawienie	Średnia	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Techniczne: stała, bieżąca konserwacja opraw świetlnych, stała bieżąca wymiana niesprawnych świetlówek, żarówek Organizacyjne: prawidłowe ukierunkowanie strumienia światła Indywidualne: dbanie o dobre oświetlenie swojego stanowiska pracy	NIE	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
Oparzenie termiczne	Gorące powierzchnie elementów wyposażenia stanowiska pracy	Przygotowywanie gorących napojów i posiłków. Kontakt z gorącą powierzchnią silnika urządzeń technicznych (np. odkurzacz)	Poparzenie termiczne, podrażnienia	Mała	Prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Techniczne: stosowanie zabezpieczeń (osłony elementów gorących/nagrzewających się) na silnikach urządzeń technicznych, szczelne naczynia Organizacyjne: przestrzeganie procedur, instrukcji eksploatacji i	TAK	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie

							zarządzeń Indywidualne: zachowanie uwagi			
	Czynniki chemiczne i pyły									
Substancje niebezpieczne - żrące	Preparaty lub substancje chemiczne stosowane podczas procesu pracy	Środki dezynfekujące i czyszczące	Poparzenie chemiczne na niewielkiej powierzchni ciała, urazy oczu	Mała	Prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Techniczne: zapewnienie odpowiedniej wymiany powietrza w pomieszczeniach składowania środków dezynfekujących i czyszczących oraz pomieszczeniach, gdzie są one stosowane Organizacyjne: stosowanie produktów znanego pochodzenia i dopuszczonych do użycia, przestrzeganie instrukcji, procedur i zarządzeń, postępowanie zgodnie z kartami charakterystyk, prawidłowa organizacja wykonywania prac Indywidualne: wzmożona uwaga	TAK	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
Substancje niebezpieczne - uczulające	Preparaty lub substancje chemiczne stosowane podczas procesu pracy	Środki dezynfekujące i czyszczące	Uczulenie powierzchnowe (wysuszenie, pękanie skóry), ogniska zapalne	Mała	Prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Techniczne: zapewnienie odpowiedniej wymiany powietrza w pomieszczeniach składowania środków dezynfekujących i czyszczących oraz pomieszczeniach, gdzie są one stosowane Organizacyjne: stosowanie produktów znanego pochodzenia i dopuszczonych do użycia, przestrzeganie instrukcji, procedur i zarządzeń, postępowanie zgodnie z kartami charakterystyk, prawidłowa organizacja wykonywania prac Indywidualne: wzmożona uwaga	TAK	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
	Czynniki biologiczne									
Laseczka tężca <i>Clostridium tetani</i> . Grupa 2 (T, V)	Gleba, toksyny	Bezpośrednia (przyrana)	Tężec	Duża	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań,	Techniczne: natychmiastowe opatrzywanie ran, podawanie anatoksyny tężcowej po skaleczeniach	TAK	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których

						których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego	Indywidualne: szczepienia			celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
<i>Borrelia</i> spp. Grupa 2	Zadrzewiony teren, kleszcze	Ukłucia kleszczy przenoszących <i>Borrelia</i> spp.	Gorączki nawracające, borelioza	Średnia	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Techniczne: repelenty Organizacyjne: szybkie usuwanie kleszczy, badania profilaktyczne Indywidualne: wzmożona uwaga	NIE	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
Zakażenie grzybicą <i>Candida albicans</i> . Grupa 2 (A)	Ludzie	Bezpośrednia, wilgotne środowisko	Kandydoza paznokci, skóry, alergia	Średnia	Prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego	Techniczne: stosowanie mydeł i zasypek z dodatkiem środków przeciwgrzybiczych	TAK	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
Kropidlak popielaty <i>Aspergillus fumigatus</i> . Grupa 2 (A)	Gleba, surowce roślinne, kompost, odpady, toksyny	Powietrzno-kropelkowa, powietrzno-pyłowa	Aspergiloza płuc, astma, alergiczny nieżyt nosa	Średnia	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Techniczne: redukcja zapylenia, dezynfekcja, odgrzybianie	TAK	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
Wirus grypy (typ A, B, C) – <i>Orthomyxoviridae</i> . Grupa 2 V (c)	Ludzie	Bezpośredni kontakt z chorymi na grypę	Grypa. Różnego rodzaju powikłania np. zapalenie płuc	Mała	Prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Indywidualne: profilaktyka, dobrowolne szczepienia	NIE	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
Wirus kleszczowego zapalenia mózgu wariant śródkowieuropejski . Grupa 3** (V)	Zadrzewiony teren, kleszcze	Ukłucia kleszczy	Zapalenie mózgu, gorączka	Średnia	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie	Techniczne: repelenty Organizacyjne: szybkie usuwanie kleszczy, badania profilaktyczne Indywidualne: wzmożona uwaga, szczepienia	NIE	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
Alergeny wytwarzane przez gatunek roztoczy <i>Dermatophagoides</i>	Kurz	Powietrzno-pyłowa	Alergia, astma oskrzelowa, alergiczny nieżyt nosa, zapalenie	Średnia	Prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie	Techniczne: wentylowanie pomieszczeń, odkurzanie, metody chemiczne i fizyczne zwalczające roztocza	NIE	Mało prawdopodobne	MAŁE (1) Konieczne jest zapewnienie, że ryzyko

pp.			spojówek i skóry			działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego				zawodowe pozostaje co najmniej na tym samym poziomie
	Czynniki ergonomiczne, psychospołeczne i związane z organizacją pracy									
Dynamiczne obciążenie układu ruchu	Prace związane z ręcznym transportem materiałów, praca fizyczna o dużym wydatku energetycznym	Nieprzestrzeganie norm dotyczących przenoszenia i podnoszenia ciężarów. Prace związane z ręcznym transportem materiałów np. wiadra z wodą, worki ze śmieciami	Nadwyrężenie układu mięśniowo-szkieletowego, przepuklina brzuszna, zerwanie-zapalenie ścięgien	Duża	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego	Techniczne: urządzenia ułatwiające transport Organizacyjne: przestrzeganie norm dźwigania, prawidłowa organizacja prac transportu ręcznego	NIE	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego
Statyczne obciążenie układu ruchu	Prace związane z wymuszoną pozycją ciała	Długotrwałe przebywanie w niezmienniej pozycji przy wykonywaniu powierzonych prac (np. mycie okien, grabienie itp.)	Możliwość dolegliwości bólowych wynikających z przeciążenia układu mięśniowo-szkieletowego, choroby układu ruchu	Duża	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego	Techniczne: wyposażenie stanowiska w sprzęt lub urządzenia do odpoczynku lub do odciążenia ręcznych prac w pozycji wymuszonej Organizacyjne: organizacja prac umożliwiająca odpoczynek lub rotację pracowników przy stałej lub częstej ekspozycji Indywidualne: stosowanie ćwiczeń relaksacyjnych	NIE	Mało prawdopodobne	ŚREDNIE [2] Zaleca się zaplanowanie i podjęcie działań, których celem jest zmniejszenie ryzyka zawodowego

Plan działań korygujących ryzyko zawodowe dla stanowiska pracy

Należy wprowadzić plan poprawy i podjąć działania zmniejszające ryzyko!

Lp.	Opis przedsięwzięcia (zadania)	Realizacja zadania		Przewidywane wyniki	
		Termin realizacji	Osoba odpowiedzialna	Określenie rodzaju zagrożeń lub uciążliwości mogących ulec likwidacji	Liczba osób którym zostaną poprawione warunki
1.	BRAK				

Potwierdzenie zapoznania z dokumentacją dla stanowiska

ZAPOZNANIE	Nazwisko i imię pracownika	Podpis osoby zapoznającej zapoznając z ryzykiem	Data i podpis pracownika
<p>Oświadczam, że zostałem/am poinformowany/a o ryzyku zawodowym, które wiąże się z wykonywaną pracą oraz o zasadach ochrony przed zagrożeniami na stanowisku pracy:</p> <p>Zostałem/am poinformowany/a o:</p> <ul style="list-style-type: none"> -czynnikach niebezpiecznych(wypadkowych),w tym: -zagrożeniach pożarowych i wybuchowych*, -czynnikach szkodliwych i wielkościach tych czynników* tj.: -zagrożeniach czynnikami chemicznymi w tym substancjami trującymi, rakotwórczymi* -zagrożeniach czynnikami fizycznymi*, -zagrożeniach czynnikami biologicznymi*, -zagrożeniach czynnikami psychofizycznymi*, -chorobach zawodowych* -pracach uciążliwych, niebezpiecznych, wymagających szczególnej sprawności psychofizycznej* -innych zagrożeniach związanych z wykonywaną pracą* <p>*niepotrzebne skreślić</p>			